

İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Konuşmayı Tercih Ettikleri Konuların Belirlenmesi¹

Ramazan DENİZ²

Mustafa YILDIZ³

Gönderim Tarihi: 08.11.2024

Yayın Tarihi: 28.12.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri kişileri, yerler/konuşma ortamlarını, dersleri ve konuları belirlemektir. Araştırma tarama deseni çerçevesinde yapılandırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Tokat merkezde yer alan ilkokullarda öğrenim gören 183 kız ve 167 erkek öğrenci olmak üzere toplam 350 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen “Konuşma Tercihlerini Belirleme Anket Formu” ile toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; katılımcıların konuşmaya istekli oldukları kişilerin “arkadaş, anne, baba, kardeş, dede, babaanne/anneanne ve akrabalar” olduğu, konuşmaya istekli olmadıkları kişilerin ise “komşu, servis şoförü, bilgisayarda oyun oynadığı arkadaşlar, sosyal medyada tanıştığı kişiler ve tanımadığı kişilerin” olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların konuşmayı tercih ettikleri yerler/ konuşma ortamlarının “sınıf, okul bahçesi, tenefüs ve ev” olduğu diğer taraftan konuşma konusunda isteksiz ya da yeterince fırsata sahip olmadıkları yerlerin ise “ders ve cep telefonu” olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların konuşmayı tercih ettikleri derslerin “Türkçe, matematik, sosyal bilgiler, fen bilimleri, din kültürü ve ahlak bilgisi, beden eğitimi ve oyun” derslerinin olduğu diğer taraftan konuşma konusunda isteksiz ya da yeterince fırsata sahip olmadıkları derslerin ise “yabancı dil, görsel sanatlar, trafik güvenliği, insan hakları yurttaşlık ve demokrasi” derslerinin olduğu belirlenmiştir. Son olarak, katılımcıların konuşmayı tercih ettikleri konuların “dersler, ödevler, oyun, kitaplar, spor, dizi/film ve alışveriş” olduğu diğer taraftan konuşma konusunda isteksiz ya da yeterince fırsata sahip olmadıkları konuların ise “ekonomi, sosyal medya, oyuncak, sosyal medya fenomenleri, takip edilen internet siteleri” olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Konuşma becerisi, Konuşma tercihleri

Determining the Topics that Primary School Fourth Grade Students Prefer to Speak About

Abstract

The aim of this study is to determine the people, places/speaking environments, courses and subjects that fourth grade primary school students prefer to talk about. The research was structured within the framework of survey design. The study group of the research consists of a total of 350 fourth grade students, 183 female and 167 male students, studying in primary schools in the center of Tokat. The data were collected with the “Questionnaire Form for Determining Speaking Preferences” developed by the researchers. According to the results of the study, it was determined that the people the participants were willing to talk to were “friends, mother, father, siblings, grandparents, grandparents and relatives”, while the people they were not willing to talk to were “neighbors, bus drivers, friends they played computer games with, people they met on social media and people they did not know”. It was determined that the places /

¹ Bu çalışmanın verileri USOS 2023’ de özet bildiri olarak sunulmuştur.

² Sorumlu Yazar : Ramazan DENİZ, Doktora öğrencisi, Gazi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkiye, ramazandeniz060@gmail.com, ORCID ID: 0000-00002-9795-0381

³ Mustafa Yıldız, Prof. Dr., Gazi Eğitim Fakültesi, Türkiye, mustafa@gazi.edu.tr, 0000-0003-3885-5322

conversation environments where the participants preferred to talk were “classroom, school garden, recess and home”, while the places where they were reluctant or did not have enough opportunity to talk were “class and cell phone”. It was determined that the subjects that the participants preferred to talk about were “Turkish, mathematics, social studies, science, religious culture and ethics, physical education and games”, while the subjects that they were reluctant or did not have enough opportunities to talk about were “foreign language, visual arts, traffic safety, human rights, citizenship and democracy”. Finally, it was determined that the subjects that the participants preferred to talk about were “lessons, homework, games, books, sports, TV series/movies and shopping”, while the subjects that they were reluctant or did not have enough opportunities to talk about were “economy, social media, toys, social media phenomena, social media phenomena, followed websites”.

Keywords: Primary school, Speaking skills, Speaking preferences

Giriş

Toplumsal bir varlık olan insan, çevresinde olup biten olayları anlayabilmek ve kendini anlatabilmek için çevresiyle sürekli iletişim halindedir. İnsanların karşılıklı iletişim halinde olmalarından dolayı bir etkileşim gerçekleştiği (Güneş, 2021, s. 103) ve bunun sonucunda da sosyal temasın ortaya çıktığı ifade edilmektedir (Sharma, 2018). Bu kapsamda iletişimin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi ve sosyal temasın kurulabilmesi için Türkçe eğitiminde yer alan ve temel dil becerileri olan anlama ve anlatma becerilerine ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

Anlama becerilerini dinleme ve okuma, anlatma becerilerini ise konuşma ve yazma becerileri oluşturmaktadır (Brown, 1996, s. 28; Erdem, 2019, s. 216; & Şahin, 2019, s. 104). Bu becerilerden konuşma becerisi kişinin kendisini ifade etmek amacıyla (Murillo, 2022) toplumsal hayatta iletişim ve etkileşim aracı olarak kullanılan (Başar, Keklik, & Batur, 2015), zihnimizi düzenlemeye yardım eden, çevremizle iletişim kurmak ve düşüncelerimizi ifade etmek için kullandığımız bir beceri olarak ifade edilmektedir (Güneş, 2015, s. 156). Ancak konuşma becerisi doğuştan gelen bir beceri olduğu için okul çağına gelinceye kadar aile, kültür ve çevre bireyin konuşma becerisinin gelişmesinde etkili olmaktadır (Aktaş & Bayram, 2021; Çintaş Yıldız & Yavuz, 2012; & Topçuoğlu Ünal & Degeç, 2012). Bu yüzden okul çağına gelmiş çocukların konuşma becerilerinin olgunlaşmamış ve geliştirilmesi gerektiği ifade edilmektedir (Arslan & Sevim, 2015, s. 180). Bu kapsamda bireyin konuşma becerisinin mevcut durumu ve gelişimi yetişmiş olduğu fiziksel ortam, kültürel yapı ve iletişim kurduğu diğer kişilere bağlı olduğu söylenebilir. Nitekim Irvine (2016) konuşma dilinin yapısının bir toplumun kendi düzeniyle ilişkili olduğunu ifade etmektedir.

Güneş (2015) konuşmanın sadece insanlar arasında duygu ve düşüncelerin aktarıldığı etkileşimsel bir süreç olmadığını ifade ederken, Saha ve Singh (2021) bilişsel, fiziksel ve sosyokültürel birçok eşzamanlı sürecin kullanımını içeren oldukça karmaşık ve dinamik bir süreç olarak ifade etmektedir. Bu anlamda bir anlaşma ve yakınlaşma aracı olan konuşma, iletişim esnasında organizmaların çeşitli yöntemlerle bilgi alışverişi yapmalarına olanak tanıyan ve konuşmacı, konu, ortam ve dinleyici gibi faktörlerinin etkin olduğu bir süreç olarak da ifade edilmektedir (İşcan, 2015, s. 3). Nitekim Hymes (1972) konuşmayı ve iletişimi etkileyen sosyal ve bağlamsal birçok faktör arasında katılımcılar, fiziksel ortam ve konuşma konusunun önemli birer etken olduğunu ifade etmektedir. Bu kapsamda iletişim sürecinin sağlıklı olabilmesi için, gönderen (kaynak), alıcı (hedef), gönderge (ileti) ve kanal (araç) adı verilen dört temel öğenin bir arada olması gerektiği ifade edilirken, iletişim kanalları arasında ise etkinliği bakımından en çok kullanılan aracın konuşma olduğu belirtilmektedir (Aktaş & Gündüz, 2018, s. 28).

Ürün Karahan (2020) konuşmanın iletişim kurmada gerekli olduğu kadar bireyin hayatını devam ettirmesi içinde gerekli bir beceri olduğunu, çünkü kendini ifade edebilmenin sosyalleşmenin

özelliklerinden bir tanesi olduğunu ifade etmektedir. Nitekim, Çintaş Yıldız ve Yavuz (2012) konuşma becerisinin günlük hayatta kurduğumuz iletişimde etkili yollardan bir tanesi olma özelliği taşıdığını belirtmektedir. Bu kapsamda yapılan araştırmalar neticesinde insanların bir gününün %50 ile %80'lik bölümünün iletişim kurarak; iletişim kurduğu bu zaman diliminin ise ortalama %45'ini dinleyerek, %30'unu konuşarak, %16'sını okuyarak ve %9'unu ise yazarak geçirdiği sonucunu göstermektedir (Nalıncı, 2000). Bu sonuca göre iletişimde ön plana çıkan dinleyici ve konuşmacı rollerinin günlük hayatta oldukça aktif olarak kullanıldığı söylenebilir.

Günlük hayatımızda iletişim kaynağı olarak kullandığımız konuşma becerisine yönelik çalışmalar (Topçuoğlu Ünal & Degeç, 2012; Sevim & Gedik, 2014; Boylu & Çangal, 2015; Kartallıoğlu, 2015; Yeğen, & Topçuoğlu Ünal, 2015; Kesici, 2023; Demir & Deniz, 2024; Killioğlu & Temizkan, 2024) incelendiğinde çalışmaların daha çok konuşma becerisini geliştirmeye yönelik olduğu görülmektedir. Ayrıca Potur & Yıldız (2016) konuşma becerisi alanında yapılan akademik çalışmaların eğilimlerini incelediği araştırma sonucu konuşma becerisi ile ilgili yapılan çalışmaların hedef kitlesinin en çok ortaokul öğrencilerini oluşturduğu, çalışmaların konuşma becerisini inceleme ve geliştirme üzerine yoğunlaştığını göstermektedir. Ancak ilköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri kişileri, konuşmayı tercih ettikleri yerleri/konuşma ortamlarını, konuşmayı tercih ettikleri dersleri ve konuşmayı tercih ettikleri konuların neler olduğunu inceleyen herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu bağlamda araştırmanın alana katkı yapacağı düşünülmektedir.

Bu doğrultuda araştırmanın amacı; ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri kişileri, konuşmayı tercih ettikleri yerleri/konuşma ortamlarını, konuşmayı tercih ettikleri dersleri ve konuşmayı tercih ettikleri konuları belirleyebilmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır.

1. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği kişiler kimlerdir?
2. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği yerler / ortamlar nerelerdir?
3. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği dersler nelerdir?
4. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği konular nelerdir?

Yöntem

Yapılacak olan araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseni kullanılmıştır. Tarama deseni, bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalarda kullanılan desen olarak ifade edilmektedir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2019). Araştırma, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmaya yönelik tercih ettikleri konuların belirlenmesi yönüyle betimsel bir çalışmadır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın katılımcıları Tokat/Merkez' de yer alan 7 farklı ilkokulda bulunan toplam 350 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışma katılımcılarının belirlenme aşamasında kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu örnekleme yönteminde örneklemin seçiminde araştırmacı, araştırılan konuya hız, ulaşılabilirlik, kolaylık ve ekonomiklik katmak için kolay ulaşılabilir olmasını dikkate alır (Büyüköztürk, 2010). Bu nedenlerden ötürü, çalışma grubu araştırmacının bulunduğu Tokat ili Merkezinde bulunan ilkokulunda öğrenim gören 350 dördüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgileri Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1. Çalışma Grubu Demografik Bilgiler

Cinsiyet	N	%
Kız	183	52,3
Erkek	167	47,7
Toplam	350	100,0
Anne Eğitim Durumu		
Okuryazar değil	12	3,4
İlkokul	44	12,6
Ortaokul	74	21,1
Lise	92	26,3
Üniversite	88	25,1
Lisansüstü	40	11,4
Total	350	100,0
Baba Eğitim Durumu		
Okuryazar değil	9	2,6
İlkokul	23	6,6
Ortaokul	49	14,0
Lise	97	27,7
Üniversite	104	29,7
Lisansüstü	68	19,4
Total	350	100,0

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan dördüncü sınıf öğrencilerinin 183'ü kız ve 167'si erkek öğrenci olmak üzere toplamda 350 öğrenciden oluştuğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin anne eğitim durumu incelendiğinde %62.8 lise (92), üniversite (88) ve lisansüstü (40) mezunu olduğu ayrıca okuryazar olmama %3.4 (12) durumunun da oldukça düşük olduğu görülmektedir. Öğrencilerin baba eğitim durumu incelendiğinde ise anne eğitim durumuyla benzer bir tablo görülmektedir. Tabloya göre baba eğitim durumu % 76.8 lise (97), üniversite (104) ve lisansüstü (68) mezunu olduğu okuryazar olmama %2.6 (9) durumunun da oldukça düşük olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen “Konuşma Tercihlerini Belirleme Anket Formu” ile toplanmıştır.

Konuşma Tercihini Belirleme Anket Formu: İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri kişileri, konuşmayı tercih ettikleri konuları ve yerleri/konuşma ortamlarını belirleyebilmek için öğrencilere anket formu uygulanmıştır. Kullanılacak olan anket formu

oluşturulurken Tokat/Merkez’de yer alan bir ilkokulda öğrenim gören dördüncü sınıf şubelerindeki öğrencilere araştırmacı tarafından iki haftalık gözlem yapılmıştır. Bu süreç boyunca araştırmacı öğrencileri; derste, teneffüste ve okul içerisindeki farklı alanlarda gözlemlenme imkanı bulmuştur. Ayrıca yetkililerden gerekli izinler alınarak öğrencilerin konuşmayı tercih ettikleri kişiler, konuşmayı tercih ettikleri konular ve yerler/ortamlar üzerine beyin fırtınası tekniği kullanılarak öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Bu süreç boyunca araştırmacı tarafından alınan notlar ve öğrencilerin görüşlerinden elde edilen verilerin ışığında taslak bir anket formu hazırlanmıştır. Daha sonra hazırlanan bu taslak anket formu alan uzmanlarının görüşlerine sunularak geliştirilmiş ve düzenlenen anket formu kullanılarak dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşan bir sınıfta pilot uygulama yapılmıştır. Yapılan bu pilot uygulama doğrultusunda ilgili anket formunda yer alan bazı bölümlerde yeniden düzenlemeler yapılmış ve alan uzmanlarının görüşleri alınarak ankete son şekli verilmiştir. Bu kapsamda uygulanması planlanan anket beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm “kişisel bilgiler”, ikinci bölüm “konuştuğumuz kişiler ve konular”, üçüncü bölüm “konuştuğumuz yerler/konuşma ortamları ve konular”, dördüncü bölüm “hangi derslerde ve hangi konularda konuşursunuz” ve beşinci bölüm konuştuğumuz konular ve konuşma sıklığımız” olarak belirlenmiştir. Uygulanması planlanan anket formu dörtlü likert tipte hazırlanmış ve katılımcıların ifadelerine katılım düzeyini belirlemek için “Hiç konuşmam”, “Çok az konuşurum”, “Bazen konuşurum” ve “Sık sık konuşurum” seçeneklerinden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Veriler toplanmadan önce Gazi Üniversitesi Etik Komisyonundan gerekli yasal izin alınmıştır. Daha sonra dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri kişileri, konuşmayı tercih ettikleri konuları ve yerleri/konuşma ortamlarını belirleyebilmek için hazırlanan anket formu Tokat/Merkez’de bulunan 7 ilkokuldaki 17 sınıfta bulunan 350 dördüncü sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Verilerin toplanması süreci toplamda 4 hafta sürmüş olup bu süreç boyunca araştırmacı tarafından sınıflara girilerek öğrencilere anket hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra anket form öğrencilere dağıtılarak ilgili yerleri doldurmaları istenmiştir. Süreç esnasında araştırmacı sınıfta olup öğrencilerin sorduğu sorulara cevaplamıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin değerlendirilmesi için SPSS 22.00 paket programı kullanılmıştır. Anket kişisel bilgiler, konuştuğumuz kişiler ve konular, konuştuğumuz yerler/ konuşma ortamları ve konular, derslerde konuşma sıklığı ve konuşma konuları ile konuştuğunuz konular ve konuşma sıklığımız olmak üzere toplam beş bölümden oluşmaktadır. Buna göre anket form ile elde edilen verilerden oluşan bulgular betimsel içerik analizi yapılarak elde edilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın alt soruları, anket formdan elde edilen veriler yardımı ile cevaplanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın birinci alt sorusu, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği kişiler kimler olduğudur. Bu soru Tablo 2’de açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 2. Öğrencilerin Konuştuğu Kişiler ve Konuşma Sıklıkları

Konuşulan Kişiler / Konuşma Sıklıkları	Hiç	Çok Az	Bazen	Sık Sık
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
Öğretmen	7 (%2)	46 (%13,1)	163 (46,6)	134 (%38,3)
Arkadaş	3 (%0,9)	13 (%3,7)	45 (%12,9)	289 (%82,6)
Anne	2 (%0,6)	5 (%1,4)	39 (%11,1)	304 (%86,9)
Baba	6 (%1,7)	16 (%4,6)	87 (%24,9)	241 (%68,9)
Kardeş	23 (%6,6)	28 (%8)	71 (20,3)	228 (%65,1)
Dede/Babanne/Anneanne	28 (%8)	59 (%16,9)	151 (%43,1)	112 (%32)
Akrabalar (Amca, Dayı, Hala, Teyze... vb.)	33 (%9,4)	81 (%23,1)	160 (%45,7)	76 (21,7)
Komşular	102 (%29,1)	113 (%32,3)	79 (22,6)	56 (16,0)
Servis şoförü	288 (%82,3)	34 (%9,7)	20 (%5,7)	8 (%2,3)
Bilgisayarda oyun oynadığı arkadaş	153 (%43,7)	45 (%12,9)	64 (%18,3)	88 (%25,1)
Sosyal medyada tanıştığı kişi	281 (%80,3)	33 (%9,4)	22 (%6,3)	14 (%4)
Tanımadığı kişiler	296 (%84,6)	38 (%10,9)	13 (%3,7)	3 (%0,9)

Tablo 2’de öğrencilerin öğretmenleriyle konuşma sıklıkları incelendiğinde 7 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 46 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 163 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 134 öğrencinin ise “Sık Sık Konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıya yakını (%46,6) bazen konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%38,3) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin öğretmenleriyle konuşma konusunda hem istekli hem de yeterince fırsata sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilere “öğretmenle hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 62: “Köyde geçirdiğim zamanlar ve dışarda yaptıklarımı konuşurum.”

Ö 67: “Ders konusunda, şakalaşırken ve gün içinde yaptığım şeyler hakkında”

Ö 186: “Her şey; dersleri, insanları ve hayvanları”

Ö 294: “Bir soruyu anlamadığımda ya da öğretmenim bana bir şey söylemek için çağırdığında konuşurum.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin öğretmenleriyle “Dersler hakkında konuşurum” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin arkadaşlarıyla konuşma sıklıkları incelendiğinde 3 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 13 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 45 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 289 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu (%82,6) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin

arkadaşlarıyla konuşma konusunda istekli olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilere “arkadaşlarıyla hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 48: “Oyun hakkında, ders hakkında ve mezuniyet hakkında konuşurum”

Ö 295: “Mesela ben ödevleri bazen yazmıyorum, unutuyorum. O yüzden arkadaşımı arıyorum.”

Ö 286: “Arkadaşlarımla; gideceğim yeni okul, yeni kitaplar ve oyuncaklar hakkında konuşurum.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin arkadaşlarıyla “oynadığımız oyunlar, ödevler ve dersler hakkında konuşurum” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin anneleriyle konuşma sıklıkları incelendiğinde 2 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 5 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 39 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 304 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu (%86,9) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin anneleriyle hem iletişim halinde hem de konuşmaya istekli olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilere “annenle hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 67: “Ders konusunda, hayatımla ilgili konularda ve arkadaşlarımla ilgili konularda konuşurum.”

Ö 121: “Aile ile ilgili konular ve her şeyimle ilgili konuşurum. Çünkü o benim annem.”

Ö 278: “Notlarımla ilgili, okulda neler yaptığımla ilgili ve evde merak ettiğim şeylerle ilgili konuşurum.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin anneleriyle “okulda yaptıkları şeyler, arkadaşları ile ilgili konular, ödevler ve yemekler hakkında konuşurum” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin babalarıyla konuşma sıklıkları incelendiğinde 6 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 16 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 87 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 241 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu (%68,9) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin babalarıyla konuşma konusunda istekli olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilere “babamla hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 3: “Tatil planları, eve ne zaman geleceği, ne yapacağımız hakkında ve bir şey isterken”

Ö 89: “Bugün işte ne yaptınız, hafta sonu çalışıyor musun?”

Ö 87: “Babama dini sorular sorarım, ders çalışırız ve bir şey olduğu zaman dertleşiriz.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin babalarıyla “para istemek, izin istemek, okul ile ilgili bir sorun olduğunda konuşurum” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin kardeşleriyle konuşma sıklıkları incelendiğinde 23 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 28 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 71 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 228 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarısından fazlası (%65,1) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin kardeşleriyle konuşma konusunda istekli olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilere “kardeşinle hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 294: “Okul hakkında ve oyun seçerken konuşurum.”

Ö 87: “Kardeşimle hangi oyunları oynayacağız ve ödevleri nasıl yapacağımız hakkında konuşurum.”

Ö 89: “Bugün hangi oyunları oynadın, ne yaptın.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin kardeşleriyle “oyun oynamak için, okulda yaptıklarını anlatmak için ve evde yaptıkları şeyler (film izleme, yemek yeme, kavga etme vb.) ile ilgili konuşurum ” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin dede, babaanne ve anneannenleri ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 28 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 59 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 151 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 112 öğrencinin ise “Sık Sık Konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıya yakını (%43,1) bazen konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%32) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin dede, babaanne ve anneannenleri ile konuşma konusunda hem istekli hem de yeterince fırsata sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilere “deden, babaannen ve anneannen ile hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 278: “Nasıl oldukları, işlerinin nasıl gittiği ve ihtiyaçları olan bir şey olup olmadığı hakkında konuşurum.”

Ö 66: “Sohbet ederken konuşurum. Nasıl olduklarını sorarım.”

Ö 118: “Telefonla onları arayarak hal hatır sorarım.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin dede, babaanne ve anneannenleri ile “hal hatır sormak ve sohbet etme için, konuşurum ” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin Akrabaları (amca, dayı, hala, teyze... vb.) ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 33 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 81 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 160 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 76 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıya yakını (%45,7) bazen konuştuğunu ifade ederken dikkate değer bir oranda (%21,7) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin Akrabaları (amca, dayı, hala, teyze... vb.) ile konuşma konusunda hem istekli hem de yeterince fırsata sahip olduğunu göstermektedir. . Ayrıca öğrencilere “akrabaların ile hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 4 “Anılarımı anlatırım.”

Ö 48: “Derslerim hakkında ve hayatım hakkında konuşurum.”

Ö 301: “Nasıl olduklarını sorarım. Onlarla ilgili ödevim olduğunda konuşurum.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin akrabaları ile “hal hatır sormak ve sohbet etme için, konuşurum ” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin komşuları ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 102 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 113 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 79 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 56 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik kısmı (%32,3) çok az konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%29,1) hiç konuşmadığını belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin komşularıyla konuşma konusunda isteksiz olduklarını göstermektedir. Ayrıca öğrencilere “Komşuların ile hangi konularda konuşursun?” sorusu da sorulmuştur. Bu soruya bazı öğrencilerin verdikleri cevaplar;

Ö 66: “Onları gördüğümde nasıl olduklarını sorarım.”

Ö 87: “Bazen okuldan gelirken komşuları görür ve selam veririm.”

Ö 295: “Komşularla çok konuşmam. Sadece merhaba, ne yapıyorsunuz ve iyi misiniz? derim bu kadar.”

Yukarıda bazı öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar görülmektedir. Bu cevapların dışında diğer öğrencilerin de anketleri incelendiğinde çoğu öğrencinin komşuları ile “selam vermek ve hal hatır sormak için konuşurum ” şeklinde cevap verdiği görülmektedir.

Öğrencilerin servis şoförü ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 288 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 34 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 20 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 8 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu (%82,3) hiç konuşmadığını belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin servis şoförü ile konuşma konusunda isteksiz olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin bilgisayarda oyun oynadığı arkadaşları ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 153 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 45 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 64 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 88 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıya yakını (%43,7) hiç konuşmadığını ifade ederken yaklaşık olarak dörtte birlik oranda ise (%25,1) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin bilgisayar oyunlarında konuşma konusunda isteksiz olduklarını ya da yeteri kadar imkana sahip olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin sosyal medyada tanıştığı kişiler ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 281 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 33 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 22 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 14 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu (%80,3) hiç konuşmadığını belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin sosyal medyada tanıştıkları kişilerle konuşma konusunda isteksiz olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin tanımadığı kişiler ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 296 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 38 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 13 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 3 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin büyük çoğunluğu (%84,6) hiç konuşmadığını belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin tanımadığı kişilerle konuşma konusunda isteksiz olduklarını göstermektedir.

Araştırmanın ikinci alt sorusu, ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği yerlerin / ortamların nereler olduğudur. Bu soru Tablo 3’te açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin Konuştuğu Yerler/Ortamlar ve Konuşma Sıklıkları

Konuşulan yerler/ortamlar ve konuşma sıklıkları	Hiç	Çok Az	Bazen	Sık Sık
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
Sınıf	16 (%4,6)	42 (%12)	126 (%36)	166 (%47,4)
Okul bahçesi	66 (%18,9)	78 (%22,3)	90 (%25,7)	116 (%33,1)
Ders	66 (%18,9)	90 (%25,9)	121 (%34,6)	73 (%20,9)
Teneffüs	40 (%11,4)	47 (%13,4)	86 (%23,6)	177 (%50,6)
Ev	19 (%5,4)	25 (%7,1)	87 (%24,9)	219 (%62,6)
Cep telefonu	104 (%29,7)	74 (%21,1)	114 (%32,6)	58 (%16,6)

Tablo 3'te öğrencilerin sınıfta konuşma sıklıkları incelendiğinde 16 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 42 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 126 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 166 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıya yakını (%47,4) sık sık konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%36) bazen konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin sınıfta konuşma konusunda istekli ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin okul bahçesinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 66 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 78 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 90 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 116 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık üçte birlik kısmı (%33,1) sık sık konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%25,7) bazen konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin okul bahçesinde konuşma konusunda istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin derste konuşma sıklıkları incelendiğinde 66 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 90 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 121 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 73 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık üçte birlik kısmı (%34,6) bazen konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%25,9) çok az konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum bazı öğrencilerin derste konuşma konusunda istekli bazı öğrencilerin ise isteksiz olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin teneffüste konuşma sıklıkları incelendiğinde 40 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 47 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 86 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 177 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıdan fazlası (%50,6) sık sık konuştuğunu ifade ederken yaklaşık olarak dörtte birlik oranda (%23,6) bazen konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin teneffüste konuşma konusunda istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin evde konuşma sıklıkları incelendiğinde 19 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 25 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 87 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 219 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıdan fazlası (%62,6) sık sık konuştuğunu ifade ederken yaklaşık olarak dörtte birlik oranda (%24,9) bazen konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin evde konuşma konusunda istekli ve yeterince fırsata sahip olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin cep telefonu ile konuşma sıklıkları incelendiğinde 104 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 74 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 114 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 58 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık üçte birlik kısmı (%32,6) sık sık konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%29,7) hiç konuşmadığını belirtmiştir. Bu durum bazı öğrencilerin cep telefonu ile konuşma konusunda istekli olduklarını gösterirken bazı öğrencilerinde isteksiz olduklarını göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt sorusu, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği derslerin neler olduğudur. Bu soru tablo 4’de açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin Konuştıkları Dersler ve Konuşma Sıklıkları

Konuşulan dersler ve konuşma sıklıkları	Hiç	Çok Az	Bazen	Sık Sık
	N (%)	N (%)	N (%)	N (%)
Türkçe	52(%14,9)	81(%23,1)	138(%39,4)	79(22,6)
Matematik	51(%14,6)	71(%20,3)	115(%32,7)	113(%32,5)
Sosyal bilgiler	59(%16,9)	82(%23,6)	125(%35,7)	84(%24)
Fen bilimleri	55(%15,7)	74(%20,2)	123(%35,1)	98(%28)
Yabancı dil	83(%23,7)	95(%26,2)	90(%25,7)	82(%23,4)
Din kültürü ve ahlak bilgisi	60(%17,1)	79(%21,6)	119(%34)	92(%26,3)
Görsel sanatlar	97(%27,7)	65(%17,6)	74(%21,1)	114(%32,6)
Beden eğitimi ve oyun	39(%11,1)	37(%10,6)	78(%21,3)	196(%56)
Trafik güvenliği	92(%26,3)	80(%22,9)	114(%32,6)	64(%18,3)
İnsan hakları yurttaşlık ve demokrasi	92(%26,3)	89(%25,4)	103(%29,4)	66(%18,9)

Tablo 4’te öğrencilerin Türkçe dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 52 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 81 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 138 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 79 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıya yakını (%39,4) bazen konuştuğunu ifade ederken yaklaşık olarak dörtte birlik oranda (%22,6) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin Türkçe dersinde konuşma konusunda istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin matematik dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 51 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 71 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 115 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 113 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencileri yaklaşık olarak üçte birlik oranda (32,7) bazen konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (32,5) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin matematik dersinde konuşma konusunda istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 59 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 82 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 125 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 84 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranda (%35,7) bazen konuştuğunu ifade

ederken yaklaşık olarak dörtte birlik oranda (%24) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde konuşma konusunda istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin fen bilimleri dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 55 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 74 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 123 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 98 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranda (%35,1) bazen konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda (%28) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin fen bilimleri dersinde konuşma konusunda istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin yabancı dil dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 83 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 95 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 90 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 82 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yabancı dil dersinde konuşma sıklıkları yaklaşık olarak her seçeneğe eşit miktarda ((%23,7), (%26,2), (%25,7), (%23,4)) dağılmış olduğu görülmektedir. Bu durum bazı öğrencilerin yabancı dil dersinde konuşma konusunda istekli bazı öğrencilerin ise isteksiz olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 60 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 79 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 119 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 92 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencileri yaklaşık olarak üçte birlik oranda (%34) bazen konuştuğunu ifade ederken yaklaşık olarak dörtte birlik oranda (%26,3) sık sık konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde konuşma konusunda istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin görsel sanatlar dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 97 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 65 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 74 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 114 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencileri yaklaşık olarak üçte birlik oranda (32,6) sık sık konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda ise (%27,7) hiç konuşmadığını belirtmektedir. Bu durum bazı öğrencilerin görsel sanatlar dersinde konuşma konusunda istekli bazı öğrencilerin ise isteksiz olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 39 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 37 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 78 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 196 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıdan fazlası (%56) sık sık konuştuğunu ifade ederken bir kısım (%21,3) öğrencide bazen konuştuğunu belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin beden eğitimi ve oyun dersinde konuşma konusunda istekli olduklarını ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin trafik güvenliği dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 92 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 80 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 114 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 64 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranı (%32,6) bazen konuştuğunu ifade ederken öğrencilerin yaklaşık olarak yarısı da hiç konuşmam (%26,3) ve çok az konuşurum (%22,9) seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum trafik güvenliği dersinde bazı öğrencilerin konuşmaya istekli bazı öğrencilerin ise isteksiz olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin insan hakları yurttaşlık ve demokrasi dersinde konuşma sıklıkları incelendiğinde 92 öğrencinin “Hiç Konuşmam”, 89 öğrencinin “Çok Az Konuşurum”, 103 öğrencinin “Bazen Konuşurum” ve 66 öğrencinin ise “Sık Sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranı (%29,4) bazen konuştuğunu ifade ederken öğrencilerin yaklaşık olarak yarısı da hiç konuşmam (%26,3) ve çok az konuşurum (%25,4) seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum insan hakları yurttaşlık ve demokrasi dersinde bazı öğrencilerin konuşmaya istekli bazı öğrencilerin ise isteksiz olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın dördüncü alt sorusu, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettiği konuların neler olduğudur. Bu soru Tablo 5’de açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin Konuştuğu Konular ve Konuşma Sıklıkları

Konuşulan konular ve konuşma sıklıkları	Hiç	Çok Az	Bazen	Sık Sık
	N(%)	N(%)	N(%)	N(%)
Dersler	32(%9,1)	54(%15,4)	129(%36,9)	135(%38,6)
Ödevler	47(%13,4)	87(%24,9)	101(%28,9)	115(%32,9)
Oyun	7(%2)	29(%8,3)	79(%22,6)	235(%67,1)
Yemek	60(%17,1)	90(%25,7)	112(%32)	88(%25,1)
Okuduğum kitaplar	87(%24,9)	63(%18,0)	105(%30)	95(%27,1)
Ekonomi	135(%38,6)	91(%26)	52(%14,9)	72(%20,6)
Spor	50(%14,3)	47(%13,4)	92(%26,3)	161(%46)
Sosyal medya	177(%50,6)	62(%17,7)	54(%15,4)	56(%16)
Bilgisayar oyunu	114(%32,6)	67(%19,1)	59(%16,9)	110(%31,4)
Sanat	70(%20)	95(%27,1)	83(%23,7)	102(%29,1)
Oyuncak	131(%37,4)	79(%22,6)	62(%17,7)	78(%22,3)
Çizgi film	114(%32,6)	79(%22,6)	83(%23,7)	74(%21,1)
Dizi/film	72(%20,6)	70(%20)	85(%24,3)	123(%35,1)
Takip edilen sosyal medya fenomenleri	192(%54,9)	64(%18,3)	49(%14)	45(%12,9)
Takip edilen internet siteleri	199(%56,9)	69(%19,7)	42(%12)	40(%11,4)
Alışveriş	69(%19,7)	74(%21,1)	108(%30,9)	99(%28,3)

Tablo 5’te öğrencilerin konuşmayı tercih ettikleri konular ve konuşma sıklıkları yer almaktadır. Tabloya göre öğrencileri dersler konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 32 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 54 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 129 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 135 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik orandan fazlasının (%38,6) sık sık konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda ise (%36,9) bazen konuşurum seçeneklerini

belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin dersler konusunda konuşmaya istekli olduklarını ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin ödevler konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 47 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 87 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 101 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 115 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranı (%32,9) sık sık konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda ise (%28,9) bazen konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin ödevler konusunda konuşmaya istekli olduklarını ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin oyun konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 7 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 29 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 79 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 235 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıdan fazlası (%67,1) sık sık konuştuğunu ifade ederken bazı öğrenciler ise (%22,6) bazen konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin oyun konusunda konuşmaya istekli ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin yemek konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 60 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 90 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 112 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 88 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yemek konusunda seçeneklere birbirine yakın oranda (%17,1), (%25,7), (%32), (%25,1) cevap verdiği görülmektedir. Bu durum yemek konusunda bazı öğrencilerin konuşmaya istekli olduğunu bazı öğrencilerin ise istekli olmadığını göstermektedir.

Öğrencilerin okuduğu kitaplar konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 87 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 63 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 112 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 95 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranı (%30) bazen konuştuğunu ifade ederken buna yakın bir oranda ise (%27,1) sık sık konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin okudukları kitaplar konusunda konuşmaya istekli olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin ekonomi konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 135 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 91 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 52 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 72 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik orandan fazlasının (%38,6) hiç konuşmadığını ifade ederken bazı öğrenciler ise (%26) çok az konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin ekonomi konusunda konuşmaya istekli olmadıklarını ve yeterince fırsata sahip olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin spor konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 50 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 47 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 92 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 161 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıya yakını (%46) sık sık konuştuğunu ifade ederken bazı öğrenciler ise (%26,3) bazen konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin spor konusunda konuşmaya istekli ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin sosyal medya konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 177 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 62 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 54 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 56 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak yarıdan fazlasının (%50,6) hiç konuşmadığını ifade

ederken diğer seçeneklere yaklaşık olarak aynı oranda (%17,7), (%15,4), (%16) cevap verdikleri görülmektedir. Bu durum öğrencilerin sosyal medya konusunda konuşmaya istekli olmadıklarını ve yeterince fırsata sahip olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin bilgisayar oyunu konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 114 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 67 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 59 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 110 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak yarısı hiç konuşmam (%32,6) ve çok az konuşurum (%19,1) seçeneklerinin belirtirken diğer yarısı ise sık sık konuşurum (%31,4) ve bazen konuşurum (%16,9) seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum bazı öğrencilerin bilgisayar oyunu konusunda konuşmaya istekli bazı öğrencilerin ise istekli olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin sanat konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 70 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 95 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 83 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 102 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin sanat konusunda seçeneklere birbirine yakın oranda (%20), (%27,1), (%23,7), (%29,1) cevap verdiği görülmektedir. Bu durum sanat konusunda bazı öğrencilerin konuşmaya istekli olduğunu bazı öğrencilerin ise istekli olmadığını göstermektedir.

Öğrencilerin oyuncak konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 131 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 79 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 62 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 78 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik orandan fazlasının (%37,4) hiç konuşmadığını ifade ederken bazı öğrenciler ise (%22,6) çok az konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin oyuncak konusunda konuşmaya istekli olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin çizgi film konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 114 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 79 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 83 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 74 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranı (%32,6) hiç konuşmadığını ifade ederken bazı öğrenciler ise (%22,6) çok az konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin çizgi film konusunda konuşmaya istekli olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin dizi / film konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 72 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 70 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 85 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 123 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik orandan fazlasının (%35,1) sık sık konuştuğunu ifade ederken bazı öğrenciler ise (%24,3) bazen konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin dizi / film konusunda konuşmaya istekli ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin takip ettiğim sosyal medya fenomenleri konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 192 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 64 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 49 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 45 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarıdan fazlasının (%54,9) hiç konuşmadığını ifade ederken bazı öğrenciler ise (%18,3) çok az konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin takip ettiğim sosyal medya fenomenleri konusunda konuşmaya isteksiz ve yeterince imkana sahip olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin takip ettiğim internet siteleri konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 199 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 69 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 42 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 40 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yarısından fazlasının (%56,9) hiç konuşmadığını ifade ederken bazı öğrenciler ise (%19,7) çok az konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin takip ettiğim internet siteleri konusunda konuşmaya isteksiz ve yeterince imkana sahip olmadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin alışveriş konusunda konuşma sıklıkları incelendiğinde 69 öğrencinin “Hiç konuşmam”, 74 öğrencinin “Çok az konuşurum”, 108 öğrencinin “Bazen konuşurum” ve 99 öğrencinin ise “Sık sık konuşurum” yönünde cevap verdiği görülmektedir. Anket sonuçlarına göre dördüncü sınıf öğrencilerinin yaklaşık olarak üçte birlik oranı (%30,9) bazen konuştuğunu ifade ederken bazı öğrenciler ise (%28,3) sık sık konuşurum seçeneklerini belirtmişlerdir. Bu durum öğrencilerin alışveriş konusunda konuşmaya istekli ve yeterince fırsata sahip olduklarını göstermektedir.

Sonuç ve Tartışma

Konuşma kişilerin kendilerini ifade etmede, çevresindekilerle iletişim kurmada ve günlük yaşamda birçok ihtiyaçlarını gidermede başvurdukları en temel araç olarak ifade edilmektedir (Göçer, 2018, s. 230). Buradan hareketle çalışma verilerinden elde edilen sonuçlara göre; dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşma istekli oldukları kişilerin “öğretmen, arkadaş, anne, baba, kardeş, dede, babaanne/anneanne ve akrabalar ” olduğu, konuşmaya istekli olmadıkları kişilerin ise “komşular, servis şoförü, bilgisayarda oyun oynadığı arkadaşlar, sosyal medyada tanıştığı kişiler ve tanımadığı kişilerin” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre katılımcıların yaşları da göz önüne alındığında birinci dereceden tanıdıkları ile konuşmaya daha istekli oldukları, yabancılarla ve tanımadıkları kişilerle ise konuşmaktan uzak durdukları söylenebilir. Bu kapsamda Gün (2018) ortaokul öğrencileriyle yapmış olduğu çalışmada konuşma becerisini öğretmen, aile ve arkadaş gibi yakın çevrenin etkilediğini ileri sürerken, Mermi (2021) öğrencilerin konuşma becerilerine yönelik tutumlarını belirlemek için yapmış olduğu çalışmada ilkökul öğrencilerin günlük hayatta en çok konuştukları kişilerin aileleri olduğu; bunu sırasıyla arkadaş ve öğretmen seçeneklerinin izlediğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda araştırma sonuçları yapılan çalışma ile yakınlık göstermektedir. Ünsal (2019) öğrencilerin konuşma becerisine yönelik tutum ve kaygılarını incelediği çalışmada sosyal ağ gruplarının konuşmaya yönelik tutum ve kaygılarını değiştirmede etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda araştırma sonuçları yapılan çalışma ile öğrencilerin sosyal medyada tanıştıkları kişilerle konuşmayı tercih etme noktasında isteksiz olma durumlarıyla benzerlik gösterdiği söylenebilir. Bu kapsamda özellikle ilköğretim birinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerin karşılaşabilecekleri kişiler ve etkilenebileceği çevre göz önüne alındığında öğrencilerin konuşmayı tercih edebileceği kişilerin günlük karşılaştığı aktif olarak konuşabildiği kişiler olduğu söylenebilir.

Dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri yerler/ konuşma ortamlarının ”sınıf, okul bahçesi, teneffüs ve ev” olduğu diğer taraftan konuşma konusunda isteksiz ya da yeterince fırsata sahip olmadıkları yerlerin ise “ders ve cep telefonu” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre katılımcıların kendilerini rahat hissettikleri ve çevresiyle daha rahat iletişim kurabilecekleri alanlarda konuşmaya istekli oldukları söylenebilir. Demiral & Yavuz (2016) ders dışı öğrenme ortamlarıyla ilgili yapmış olduğu çalışmada bireyin kendisini rahat ifade edebilmesi için daha çok sosyalleşebileceği doğal ortamlarda bulunmasının faydalı olabileceğini ifade ederken, Topçuoğlu Ünal ve Degeç (2012) konuşma eğitiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin yapmış oldukları çalışmada konuşma becerisi eğitiminde ortamın önemli olduğuna ve konuşma ortamlarının yetersiz

olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu anlamda yaptığı görüşmelerde konuşma için öncelikle öğrencinin kendisini rahat anlatabileceği bir ortam sağlanması gerektiği ifade edilmektedir. Bu bağlamda yapılan çalışma öğrencilerin tenefüs, okul bahçesi ve ev gibi ortamlarda konuşmaya istekli olduğunu göstermektedir. Bu ortamlar göz önüne alındığında öğrencinin birinci kademedeki olması da göz önüne alınarak daha çok sosyalleşebileceği, arkadaş gruplarıyla oyun oynayabileceği ve kendisini daha rahat ifade edebileceği ortamlar olduğu söylenebilir.

Dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri derslerin “Türkçe, matematik, sosyal bilgiler, fen bilimleri, din kültürü ve ahlak bilgisi, beden eğitimi ve oyun” derslerinin olduğu diğer taraftan konuşma konusunda isteksiz ya da yeterince fırsata sahip olmadıkları derslerin ise “yabancı dil, görsel sanatlar, trafik güvenliği, insan hakları yurttaşlık ve demokrasi” derslerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Mermi (2021) öğrencilerin söz alarak en çok konuştukları dersin Matematik ve Türkçe olduğu; en az konuştukları derslerin ise İnsan Hakları ve Yurttaşlık ve Demokrasi, Sosyal Bilgiler ve Trafik Güvenliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu çalışmada öğrencilerin konuşmayı tercih ettikleri dersler arasında sosyal bilgiler dersinin de olması nedeniyle farklılık göstermektedir. Güleç & Alkış (2003) birinci kademedeki öğrencilerin derslerdeki başarı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmada Türkçe, matematik, sosyal bilgiler ve fen bilgisi dersleri arasında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yapılan çalışmada öğrencilerin konuşmaya istekli olduğu dersler göz önüne alındığında çalışmayla yakınlık göstermektedir. Bu bağlamda öğrencilerin aktif olarak katılmaya istekli olduğu dersler incelendiğinde daha çok temel dersler olan Türkçe, matematik, sosyal bilgiler ve fen bilimleri derslerinin ön plana çıktığı söylenebilir.

Son olarak, dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmayı tercih ettikleri konuların “dersler, ödevler, oyun, kitaplar, spor, dizi/film ve alışveriş” olduğu diğer taraftan konuşma konusunda isteksiz ya da yeterince fırsata sahip olmadıkları konuların ise “ekonomi, sosyal medya, oyuncak, sosyal medya fenomenleri, takip edilen internet siteleri” olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre, katılımcıların yaşları da dikkate alındığında günlük hayatlarında ilgilendikleri ve meşgul oldukları konularda konuşmaya istekli oldukları söylenebilir. Ünsal (2019) çalışmasında öğrencilerin okudukları kitap sayısı değişkeninin öğrencilerin konuşmaya yönelik tutumunu değiştirmede etkisinin olmadığı sonucuna da ulaşılmıştır. Ancak yapılan çalışma da öğrencilerin kitaplar hakkında konuşma noktasında istekli olduğu bu durumda konuşma becerisini etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu kapsamda araştırma sonuçları yapılan çalışma ile farklılık göstermektedir.

Araştırma sonuçlarımızdan hareketle ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin konuşmaya istekli oldukları konular göz önüne alındığında, sınıf içerisinde yapılacak etkinliklerde öğrencilerin konuşmaya istekli oldukları konular üzerinden yürütülmesinin faydalı olacağı düşünülebilir. Bu kapsamda öğretmenlerimize hazırlayacakları etkinlikler için öğrencilerin konuşmaya istekli oldukları konuları tercih etmeleri önerilebilir. Araştırmacıların Türkçe ders kitaplarındaki konuşma etkinliklerini inceleyerek bunların çocukların ne kadar ilgisini çektiğini tespit edebilirler. Bu bağlamda ders kitaplarında çocukların ilgisini çekecek etkinliklere yer verilmesi önerilebilir. Çalışmada yer alan araştırma sonuçlarında öğrencilerin konuşmaya istekli olmadıkları konularda yer almaktadır. Bu alanda çalışma yapacak araştırmacıların öğrencilerin konuşmaya istekli olmadıkları konuların nedenlerini ortaya koymaları, ayrıca daha geniş gruplarda ve farklı sınıf seviyesinde öğrencilerin konuşma tercihlerine yönelik çalışmalar yürüterek alana katkı sağlaması önerilebilir.

Kaynakça

- Aktaş, E., & Bayram, B. (2021). Anlatma Becerileri Kapsamında 1-8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarına Bir Bakış: Konuşma ve Yazma Stratejilerinin Kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(1), 1-18.
- Aktaş, Ş., & Gündüz, O. (2018). *Yazılı ve Sözlü Anlatım Okuma - Dinleme Konuşma - Yazma* (Cilt 24). Ankara: Akçağ Basım Yayım Pazarlama.
- Arslan, A., & Sevim, O. (2015). Konuşma Becerisinin Geliştirilmesinde Kullanılabilecek Etkinlik Örnekleri. A. Şahin içinde, *Konuşma Eğitimi Yöntemler - Etkinlikler* (Cilt 1. Baskı, s. 180). Ankara: Pegem Akademi.
- Başar, M., Keklik, S., & Batur, Z. (2015). Konuşma Becerisine İlişkin Bir Yöntem Önerisi: SÖMET Yöntemi. *International Journal of Language Academy*, 3(3), 66-82. doi:http://dx.doi.org/10.18033/ijla.275
- Boylu, E., & Çangal, Ö. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Bosna-Hersekli Öğrencilerin Konuşma Kaygılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 4(1), 349-368.
- Brown, J. D. (1996). *Testing in Language Programs* (2 b.). United States of America: Prentice Hall.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *DeneySEL Desenler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2019). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (27 b.). Ankara: Pegem Akademi.
- Çintaş Yıldız, D., & Yavuz, M. (2012). Etkili Konuşma Ölçeği: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Turkish Studies*, 7(2), 319-334.
- Demir, E., & Deniz, K. (2024). Ana Dili Eğitiminde Karşılıklı Konuşma Becerisine Yönelik Dil İşlevleriyle İlgili Öğretmen Görüşleri. *Journal of Mother Tongue Education*, 12(2), 317-338.
- Demiral, H., & Yavuz, Ş. (2016). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Ders Dışı Öğrenme Ortamları. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 7(13), 129-146.
- Erdem, İ. (2019). Konuşma Eğitimi: Kuram, Uygulama, Ölçme ve Değerlendirme. A. Güzel, & H. Karatay içinde, *Türkçe Öğretimi El Kitabı* (s. 179-217). Ankara: Pegem Akademi.
- Göçer, A. (2018). *Türkçe Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme* (2 b.). Ankara: Pegem Akademi.
- Güleç, S., & Alkış, S. (2003). İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinin Derslerdeki Başarı Düzeylerinin Birbirleriyle İlişkisi. *İlköğretim-Online*, 2(2), 19-27.
- Gün, E. (2018). *8. Sınıf Türkçe Dersi Konuşma Eğitiminin Öğretmen Ve Öğrenci Görüşlerine Göre Belirlenmesi*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Güneş, F. (2015). Konuşma Öğretiminde Uygulanan Yaklaşım ve Modeller. Ş. Abdullah içinde, *Konuşma Eğitimi Yöntemler - Etkinlikler* (Cilt 1. Baskı, s. 152-176). Ankara: Pegem Akademi.
- Güneş, F. (2021). *Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller* (11 b.). Ankara: Pegem Akademi.
- Hymes, D. H. (1972). On Communicative Competence. J. B. Pride, & J. Holmes içinde, *Sociolinguistics. Selected Readings* (Cilt 1, s. 269-293). Harmondworth: Penguin.
- Irvine, J. T. (2016). Formality And Informality in Communicative Events. A. Duranti içinde, *Linguistic Anthropology A Reader* (Cilt 2, s. 172-188). Pondicherry: Wiley Blackwell.

- İşcan, A. (2015). İletişim, Konuşma ve Konuşmayla İlgili Temel kavramlar. A. Şahin içinde, *Konuşma Eğitimi Yöntemler - Etkinlikler* (Cilt 1, s. 1-28). Ankara: Pegem Akademi.
- Kartallıoğlu, N. (2015). *Bilişsel Farkındalık Stratejilerinin 7. Sınıf Öğrencilerinin Konuşma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Kesici, S. (2023). Konuşma Becerisini Geliştirmede Kullanılan Tür, Yöntem ve Teknikler: Bir Alanyazın Taraması. *Türk Eğitim Dergisi*, 8(1), 88-105.
- Killioğlu, İ., & Temizkan, M. (2024). Öğretmen Adaylarının Akıcı Konuşma Becerileri Üzerine Bir İnceleme. *Journal of Mother Tongue Education*, 12(1), 160-183.
- Mermi, F. (2021). *İlkokul Öğrencilerinin Konuşma Becerisine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi*. Muğla: Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Murillo, C. A. (2022). *Improving English Speaking Skills Of Primary Students School Through Comic Strips*. The Graduate Program of Greensboro Colloge.
- Nalıncı, A. N. (2000). *Avrupa Birliğine Tam Üyelik Yolunda Başarının Anahtarı: Yeniden Yapılanma*. Ankara: Ümit Yayınları.
- Potur, Ö., & Yıldız, N. (2016). Konuşma Becerisi Alanında Yapılan Akademik Çalışmaların Eğilimleri. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 18, 27-40.
- Saha, S. K., & Singh, S. (2021). Investigating the Development of Speaking Skill Through Language Games in Technologically Underequipped EFL Classroom. *MEXTESOL*, 3(45), 1-15.
- Sevim, O., & Gedik, S. (2014). Ortaöğretim Öğrencilerinin Konuşma Kaygılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *A. Ü. Türkiyat Araştırmalar Dergisi*(52), 379-373.
- Sharma, D. R. (2018). Action Research on Improving Students' Speaking Proficiency in Using Cooperative Storytelling Strategy. *Journal of NELTA Surkhet*, 5, 97-105.
- Şahin , A. (2019). Konuşma Eğitimi. H. Akyol, & A. Şahin içinde, *Türkçe Öğretimi Öğretmen Adayları ve Öğretmenler İçin* (s. 103-127). Ankara: Pegem Akademi.
- Topçuoğlu Ünal, F., & Degeç, H. (2012). Öğretmen Görüşlerine Göre Konuşma Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar. *International Journal of Social Science*, 5(7), 735-750.
- Topçuoğlu Ünal, F., & Degeç, H. (2012). Öğretmen Görüşlerine Göre Konuşma Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar. *International Journal of Social Science*, 5(7), 735-750.
- Ünsal, F. (2019). *Türkçe Derslerinde Rol Alma Modeli İle Hazırlanan Etkinliklerin Öğrencilerin Konuşma Tutum Ve Kaygılarına Etkisi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Ürün Karahan, B. (2020). Konuşmaya Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Turkish Student*, 15(2), 1319-1327.
- Yeğen, Ü., & Topçuoğlu Ünal, F. (2015). Konuşma Becerisinin Geliştirilmesinde Görsellerin etkisi. *Journal of Academic Studies*, 17(67), 129.